

ת"פ 38312/03/10 - מדינת ישראל, שלוחת תביעות אילת נגד כמיל ריאחני, סנגוריה ציבורית

בית משפט השלום באילת

10 מרץ 2015

ת"פ 38312-03-10 מדינת ישראל נ' ריאחני

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שחר עידן ועו"ד איציק אלפסי
שלוחת תביעות אילת

נגד
הנאשם:

כמיל ריאחני
ע"י ב"כ עו"ד יהונתן רבינוביץ
סנגוריה ציבורית

גזר דין

כתב האישום וההרשעה

1. הנאשם הועמד לדין בגין ביצוע עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים המסוכנים**"). במסגרת הכרעת הדין, שחתמה הליך של שמיעת עדים והצגת ראיות, זוכה הנאשם מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום והורשע תחתיה בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים ובהספקת סם מסוכן לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים.

2. בהכרעת הדין נקבע כי ביום 3.8.2008 החזיק הנאשם, לשימושו העצמי, 30 טבליות סם מסוכן מסוג MDMA וחשיש במשקל 13.9405 גרם נטו שנמצאו בכיס מכנסיו; וכן, לוח חשיש במשקל 96.60 גרם נטו וגוש חשיש במשקל 1.5389 גרם נטו שנמצאו בחדר השינה שבדירתו. בנוסף נקבע כי הנאשם סיפק לאחר כדור אקסטזי וסם מסוכן מסוג חשיש.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה, עו"ד שחר עידן, עתר לקביעת מתחם ענישה שבין 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל, וביקש להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה, קנס ופסילה מותנית של רישיון הנהיגה. התובע עמד על חומרת עבירות הסמים,

הצורך להילחם בהן, נסיבות ביצוע העבירות, סוג הסמים והכמות הרבה שהוחזקה באמתחתו של הנאשם. הוצג המרשם הפלילי של הנאשם, שאינו כולל הרשעות בתחום הסמים. התובע הפנה לפסיקה רלוונטית.

4. ב"כ הנאשם, עו"ד יהונתן רבינוביץ, הפנה להמלצות שירות המבחן וביקש להטיל על הנאשם של"צ בהיקף של 180 שעות ומאסר מותנה. נטען כי הסמים שהחזיק הנאשם נועדו לשימוש העצמי כמזור למיגרנות מהן סבל. באשר להספקת הסם נטען כי מדובר ב"אחוות משתמשים", שעה שהנאשם כיבד חבר בסמים עת התארח בביתו, ולא בשל בצע כסף. הסנגור עתר להקלה בעונשו של הנאשם, משום כך שעבירה של הספקת סם לאחר, כלל לא נכללה בכתב האישום, והנאשם הורשע בגינה, בעקבות הודאתו בבית המשפט. נמסר כי הנאשם צרך סמים על רקע מצבו הבריאותי ופסק מכך לאחר שהחל בטיפול תרופתי. נטען כי המאשימה השתתתה בהגשת כתב האישום במשך כשנה וחצי. הנאשם לא הורשע מאז אירוע כתב האישום והוא שומר על יציבות זוגית ותעסוקתית. הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן ולקח אחריות על מעשיו. ב"כ הנאשם טען כי ניתן לסטות ממתחם הענישה ולאמץ את המלצת שירות המבחן על סמך ההליך השיקומי שעבר הנאשם בכוחות עצמו. הסנגור הפנה לפסיקה רלוונטית.

5. הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו.

דין והכרעה

6. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהן ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחמי העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים החברתיים, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג לחוק העונשין); לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרה בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין); לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעתו (סעיף 40ו לחוק העונשין), בהרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות שאינן קשורות בביצוע העבירות (סעיפים 40יא ו-40יב לחוק העונשין) [ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחמי הענישה ההולמים

7. הנאשם הורשע בעבירות של החזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית והספקת סם מסוכן לאחר. סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין קובע כי משהורשע נאשם במספר עבירות המהוות מספר אירועים, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד. אי לכך, אקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אחד מאירועים בנפרד, ולאחר מכן אגזור עונש כולל לכל האירועים.

8. מתחמי העונש ההולם יקבעו בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו בית משפט יתחשב בשלושת אלה: בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו; בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנוהגת [ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)]. להלן אעמוד על מרכיבי מתחם העונש ההולם.

החזקת סמים לשימוש עצמי

9. **הערכים החברתיים** שנפגעים בביצוע עבירה של **החזקת הסמים לצריכה עצמית**, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של 3 שנות מאסר, הם הגנה על שלום ובריאות הציבור מפני פגיעתם הקשה של סמים מסוכנים ומניעת נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים, לרבות ביצוע עבירות נוספות לצורך מימון רכישת הסם. קולמוסים רבים נשתברו זה מכבר על ידי בתי המשפט בנושא נגע הסמים והנזקים הישירים והעקיפים הכרוכים בו. עבירות הסמים הן בגדר רעה חולה שפשה בחברתנו ומחובתו של בית המשפט לתרום חלקו למיגור נגע זה באמצעות הטלת עונשים מחמירים ומרתיעים (ראו למשל: ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' מיגל אוקטביו גומז-קרדוסו, פ"ד נא(3) 769; ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' גולן שמאי, פ"ד נח(2) 734, 738-739; ע"פ 4381/05 אבו זקיקה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 12.7.2006); ע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010)).

יפים לענייננו דברי כב' סגן הנשיא סאאב דבור בת"פ (נצ') 18306-12-09 מדינת ישראל נ' סאמר פח'ר אלדין ואח' (ניתן ביום 3.4.2011):

"עבירת השימוש בסם לצריכה עצמית מהווה היא את דלת הכניסה אל עולם הפשע. אל לו לבית המשפט לזלזל בחומרתה של עבירה זו אשר לעיתים רבות יש בה כדי להוביל את אותו אדם אשר נוהג להשתמש בסמים אל עבר ביצוע עבירות חמורות יותר כגון גניבה, פריצה, שוד ועבירות אלימות נוספות שכל מטרתן להביא ליכולת מימון הסמים והצריכה במיוחד על רקע מצב כלכלי ונסיבות אישיות כמו אלו אשר צוינו בפניי. על בית המשפט להעביר מסר חד וברור אף ביחס לאלה המשתמשים בסם לצורך צריכה עצמית ולא להמתין עד להסתבכותם בעבירות סמים חמורות יותר. אין ספק, כי השלב הבא לאחר שימוש בסמים לצריכה עצמית, הינו שלב חמור יותר

ביחס לביצוע עבירות סם חמורות שיש בהן לפגוע בחברה כולה".

10. **מידת הפגיעה** בערכים החברתיים המוגנים במקרה דנא הינה משמעותית. אמנם, הנאשם החזיק בסם מסוג חשיש, שאינו נמנה על הסמים הקשים ביותר מבין הסמים המסוכנים, אך הפגיעה בערך המוגן נלמדת מכמות הסם, העולה על 112 גרם חשיש, ו- 30 כדורים מסוג MDMA. אף אם אין מדובר בסמים שנתפסים כסמים "קשים", פגיעתם מוחשית, הן באופן ישיר והן בהיותם סמים "פותחי שער" לסמים אחרים, קשים ומסוכנים יותר. ראו למשל: ע"פ 170/07 **ליאור מטיס נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 19.11.2007): **"לרוע המזל, סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה"**.

11. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40ט לחוק העונשין) נתתי דעתי לחלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם בביצוע העבירה, סוגי הסמים שאינם נחשבים לסמים היותר קשים ומסוכנים, כמות הסם הרבה שנתפסה אצל הנאשם, אף אם הוכח יעודה לשימוש עצמי, כדלקמן: 30 כדורי MDMA ו- 13.9405 גרם חשיש, שהוחזקו בכיס מכנסיו של הנאשם שעה שהילך בחוצות העיר אילת. בנוסף, נמצאו בדירתו לוח חשיש במשקל 96.60 גרם וגוש חשיש במשקל 1.5389 גרם. לדברי הנאשם, צריכת החשיש סייעה בידו להתמודד עם המיגרנות מהן סבל וכדורי MDMA נועדו להמריצו במהלך שעות עבודתו המרובות במסעדה. אין ספק כי קדם תכנון מוקדם לביצוע העבירה, אשר בא לידי ביטוי ברכישת כמות גדולה של סמים שנועדה לצריכה לתקופה ממושכת. הנאשם היה מודע למעשיו, לא נגרעה יכולתו להבין את הפסול שבהם ועל אף זאת לא חדל לעשותם. מלבד הפגיעה בבריאותו של הנאשם והסובבים אותו, שימש הנאשם חוליה במערך צריכת הסמים ובכך מימן בכספו את אלה העוסקים בהפצת הסם. לא נשמעו סיבות לזכות הנאשם, סבלו ממיגרנות אינו מצדיק את ביצוע העבירה, והוא אינו קרוב לסייג לאחריות פלילית.

12. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת החזקת סמים לצריכה עצמית, מצביעה על טווח ענישה שבין צו של"צ ומאסר על-תנאי לבין מאסר בפועל שבמרבית המקרים יכול וירוצה בעבודות שירות (ראו למשל: רע"פ 6138/09 **איליה פרדזב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.8.2009); ת"פ (רמ') 63092-12-13 **משטרת ישראל תביעות - שלוחת רמלה נ' נסים סטיב ברמי** (ניתן ביום 23.11.2014); ת"פ (נת') 17184-10-12 **מדינת ישראל נ' בנימין כהן ואח'** (ניתן ביום 16.9.2014); ת"פ (ק"ג) 25179-08-13 **מדינת ישראל נ' יגאל אוהיון** (ניתן ביום 19.1.2014); ת"פ (אי') 35970-04-11 **מדינת ישראל נ' עמית מזרחי** (ניתן ביום 14.1.2014); ת"פ (בית שמש) 50810-12-10 **מדינת ישראל נ' גבריאל בראונשטיין** (ניתן ביום 5.3.2012); ת"פ (עכו) 4864-05-11 **מדינת ישראל נ' נסר גבריס** (ניתן ביום 18.1.2012); ת"פ (עכו) 53325-11-10 **מדינת ישראל נ' יאסין** (ניתן ביום 6.12.2011); ת"פ (חד') 2034/07 **מ.י. תביעות חדרה - משטרת ישראל נ' איאד מחאגנה** (ניתן ביום 22.3.2010); ת"פ (עכו) 2438-11-08 **מדינת ישראל נ' איגור פשקוב** (ניתן ביום 18.3.2009); ת"פ (אי') 35101-06-10 **מדינת ישראל נ' בניטה** (25.5.2011); ת"פ (י-ם) 54706-01-13 **מדינת**

ישראל נ' חביב (ניתן ביום 9.9.2013); ת"פ (רח') 17837-08-13 מדינת ישראל נ' גורחוב (ניתן ביום 23.4.2014); ת"פ 58441-11-12 (רמ') **מדינת ישראל נ' מהביש** (23.11.2014); ת"פ 15442-08-14 (רמ') **מדינת ישראל נ' דבורה** (ניתן 23.11.2014).

13. מכל המקובץ עד כאן, סבורני כי מתחם הענישה ההולם לעבירת החזקת הסמים המסוכנים, בנסיבות הקונקרטריות והעקרונות שביסוד תיקון 113 לחוק העונשין צריך לנוע על פני ספקטרום **שבין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל**, לצד מאסרים מותנים, פסילת רישיון נהיגה וענישה כלכלית.

הספקת סם מסוכן לאחר

14. הנאשם הורשע בהספקת כדור אקסטזי וחשיש לעישון לשכן שהתארח בביתו.

הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע עבירה זו, לצדה קבע המחוקק עונש מרבי של 20 שנות מאסר, בדומה לכל עבירת סמים, הם הגנה על שלום ובריאות הציבור מפני פגיעתם הקשה של סמים מסוכנים ומניעת נזקים כלכליים וחברתיים עקיפים. ההלכה הפסוקה עמדה על ההכרח להיאבק בנגע הסמים ועל הצורך להעביר מסר מרתיע מפני עיסוק בהספקה ובסחר בסמים, בין היתר על-ידי הטלת עונשים מחמירים על מי שנותן ידו למעגל הפצת הסמים ברבים ולהפיכת הסמים לזמינים ולנגישים.

15. ככלל, **עצמת הפגיעה בערכים המוגנים**, הינה משמעותית ככל שמדובר בהספקת סם לאחר, או כל פעילות אחרת המשרתת את מערך הפצת הסמים בקרב הציבור. ודוק, המחוקק לא הבחין במסגרת קביעת הענישה המרבית בין הספקת סם בתמורה או שלא בתמורה והיא שקולה לסחר, ייבוא וייצוא של סמים. במקרה דנא, עצמת הפגיעה הינה במידה בינונית, היות ומדובר בשני מקרים בלבד, במהלכם סיפק הנאשם לשכנו כדור אקסטזי בודד וחשיש לעישון עצמי, שעה שהתארח בביתו.

16. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40ט לחוק העונשין) נתתי דעתי לסוג הסמים: חשיש ואקסטזי; לכמותו: עישון מנת חשיש ונטילת כדור בודד של אקסטזי. לנאשם מקום מרכזי בביצוע העבירה, בכך שהוא זה שסיפק את הסמים, ללא תמורה, לשכן שבא להתארח בביתו, בדרך המצטיירת כ"אחוות משתמשים", לצריכת סמים בצוותא. מדובר במקרים בודדים ולא בנוהג פסול המתבצע באופן שגרתי ותדיר. העבירה לא בוצעה לשם בצע כסף. לא הוכח כי למעשי הנאשם קדם תכנון ולא ניכר בהם תחכום. מעדות הנאשם, עלה כי הוא היה מודע למעשיו, לא נגרעה יכולתו להבין את הפסול שבהם ועל אף זאת לא חדל מכך. בעשותו כן, תרם הנאשם לנגישות הסמים מסוכנים לאדם אחר ובדרך זו חשף אותו לכל אותן סכנות, לרבות אלה הפוטנציאליות, הכרוכות בשימוש בסמים. לא נשמעו סיבות לזכות הנאשם והוא אינו קרוב לסייג לאחריות פלילית.

17. מדיניות הענישה הנהוגה בפסיקה בעבירת הספקת סם מסוכן לאחר, מתחשבת בצורך במאבק בנגע הפצת הסמים בחברתנו, ולתרומתו של בית המשפט למיגור התופעה. כך למשל:

א. בעפ"ג (מח' ב"ש) 13427-04-13 **דוד קדוש נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.9.2013) התקבל חלקית ערעורו של נאשם שהורשע על יסוד הודאתו בערכאה הדיונית, בהספקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 60.3 גרם, החזקת סם מסוג חשיש במשקל 0.98 גרם והחזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 19.25 גרם לשימוש העצמי. בערכאה הדיונית נקבע **מתחם ענישה הולם לכל העבירות שבין 6 ל-24 חודשי מאסר**. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו **12 חודשי מאסר בפועל** לצד מאסר מותנה, קנס, התחייבות, פסילת רישיון נהיגה והופעל מאסר מותנה.

ב. בת"פ (צפת) 53549-08-10 **מדינת ישראל נ' עזאלדין אבו גבל** (ניתן ביום 12.7.2012) הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בהספקת סם לאחר ובהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בכך שהחזיק בחשיש וסיפק לשניים סיגריה ובתוכה חשיש. על הנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, הוטלו מאסר מותנה והתחייבות כספית.

ג. בת"פ (רמ') 3981-10-09 **מדינת ישראל נ' דהאש אבו צבייח ואח'** (ניתן ביום 4.7.2010) הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של הספקת סמים, בכך שמסר לאחר סם מסוכן מסוג חשיש. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסרים מותנים וקנס.

ד. בת"פ (אי') 1602/08 **מ.י. שלוחת תביעות אילת-משטרת אילת נ' סמיר עגיני ואח'** (ניתן ביום 22.2.2011) הורשע נאשם עם אחר, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הספקת סם מסוכן, בכך שהציע למתלוננות לעשן סם מסוג חשיש והעביר מכשיר עישון סמים מאולתר עם הסם ("באנג") לאחר, כדי שיעשנו; ובעבירה של החזקת סמים לצריכתו העצמית, בכך שעישן סמים מסוג חשיש. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ומאסרים מותנים לצד הפעלת מאסר מותנה בן 4 חודשים בחופף.

ה. בת"פ (פ"ת) 40921-05-10 **מדינת ישראל נ' בן עזרא** (ניתן ביום 18.10.2012), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו בעבירות הספקת סם, החזקת סמים לצריכה עצמית והחזקת כלי עישון, במסגרת מספר אישומים, בגין כך שהחזיק חשיש במשקלים: 1.05 גרם, 1.17 גרם, 0.21 גרם, כלי מאולתר לשימוש בסמים וסיפק לאחר חשיש במשקל 0.74 גרם נטו, ללא תמורה. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 4 חודשי מאסר והופעל מאסר על תנאי של 4 חודשים בחופף ובמצטבר כך שהנאשם ריצה 5 חודשי מאסר, מאסרים מותנים והתחייבות.

ו. בת"פ (ראשל"צ) 3200-09 **מ.י. תביעות ראשל"צ נ' חן דרעי** (ניתן ביום 25.06.2012), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בעבירות של הספקת סמים מסוכנים, החזקת סמים מסוכנים לצריכה עצמית, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והתנגדות בכוח למעצר חוקי, בכך שהחזיק בביתו חשיש במשקלים של 0.63 גרם ו-1.31 גרם. במועד אחר, הגיע קונה לביתו ומסר לו חשיש במשקל 96.94 גרם. בהמשך, החזיק בחשיש במשקלים של 22.96 גרם, 0.75 גרם, 1 גרם ו-0.06 גרם. עת הגיעו

שוטרים לביתו, הוא השליך מהחלון חשיש במשקל 25.5 גרם והפריע לשוטרים בעת החיפוש. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הושתו 6 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס ופסילת רישיון נהיגה.

ז. ת"פ (ראשל"צ) 49112-07-11 **מדינת ישראל נ' אביחי גרופי** (ניתן ביום 9.9.2013), הורשע נאשם, על יסוד הודאתו, בעבירות של הספקת סמים מסוכנים והחזקת סמים לצריכה עצמית, בכך שסיפק לאחר חשיש במשקל 0.5649 גרם, החזיק בביתו חשיש במשקל 2.6184 גרם ועל גופו חשיש במשקל 0.7917 גרם. על הנאשם, צעיר בעל עבר לא רלוונטי, הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה.

18. נוכח האמור, סבורני כי מתחם העונש ההולם לעבירת הספקת סמים מסוכנים מסוג חשיש במשקל זעיר לעישון וכדור אחד של אקסטזי, לאור הנסיבות הקונקרטיות והעקרונות שביסוד תיקון 113 לחוק העונשין צריך לנוע **בין מספר חודשי מאסר בודדים שיכול וירוצו בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל** לצד מאסרים מותנים, פסילת רישיון נהיגה וענישה כלכלית.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה?

19. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סע' 40 לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סע' 40 לחוק העונשין).

בענייננו, הגם שהנאשם חדל מצריכת סמים, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם, כפי קביעתי, בשל שיקולי שיקום, בהעדר המלצה שיקומית ובהעדר נזקקות להליך טיפולי כפי התרשמות שירות המבחן (סע' 40ד(ב) לחוק העונשין). מנגד, לא מצאתי כי החשש שהנאשם יחזור ויבצע עבירות דומות מצדיק חציית רף מתחם הענישה לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור.

אי-לכך, מכלול השיקולים, לרבות שיקולי הרתעת הנאשם ואחרים כמותו (סע' 40 ו-40א לחוק העונשין), ינחוני בקביעת העונש המתאים בגדר מתחם הענישה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

20. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בהתאם להוראות סעיף 40א לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מן האמור בתסקיר שירות המבחן, חוות דעת הממונה על עבודות שירות, טיעוני הצדדים לעונש, עברו הפלילי של הנאשם, דבריו לבית המשפט ועוד. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיבידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין [ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1)

350; רע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.5.2009).

תסקיר שירות מבחן

21. שירות המבחן ערך תסקיר בעניינו של הנאשם, במסגרתו נסקרו קורות חייו ורקעו המשפחתי, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. נמסר כי הנאשם, יליד חיפה, נשוי בשנית ואב לשלושה ילדים בגירים, עובד כטבח במסעדת בשרים באילת. לשירות המבחן הוצג מכתב ממעסיקו של הנאשם, לפיו הוא שומר על יחסי עבודה תקינים ומפגין ידע רב בתחום עיסוקו. הנאשם החל לצרוך סמים בשנת 2004 על רקע מצבו הבריאותי. לדבריו, צריכת הסם סייעה לו רבות בהתמודדות עם המיגרנות מהן סבל. נמסר כי הנאשם חדל להשתמש בסמים לפני כחמש שנים, עת החל טיפול בזריקות "אימיטרקס". בדיקות שנערכו לו במסגרת השירות יצאו נקיות משרידי סם. הנאשם הודה בביצוע העבירות בהן הורשע ולקח עליהן אחריות מלאה. שירות המבחן התרשם מהנאשם כבעל מערכת ערכים תקינה, אשר מנהל אורח חיים יציב ומגלה אחריות לסביבתו הקרובה. נתקבל הרושם כי הנאשם הפיק לקחים מההלך משפטי. שירות המבחן העריך כי לצד העדר גבולות פנימיים להתנהגות הנאשם, קיימים גורמי סיכוי טובים לשיקומו, לאור הפסקת השימוש בסמים ושמירה על יציבות תפקודית. שירות המבחן לא התרשם מנזקקות טיפולית בעניינו של הנאשם. בנסיבות אלה, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו של"צ בהיקף של 180 שעות ומאסר מותנה ארוך ומרתיע.

22. הנאשם הופנה לממונה על עבודות שירות, אשר מצא את הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות.

23. **שיקולים לחומרה:** בבסיס השיקולים לחומרה ניצבת המדיניות המשפטית בעבירות בהן הורשע הנאשם והצורך להגן על הערכים החברתיים שנפגעו מביצועו. בעניין זה, יש להביא בכלל חשבון את שיקולי הרתעת היחיד והרבים, בעיקר נוכח הקלות בה מבוצעות העבירות בהן הורשע הנאשם.

לחובת הנאשם יש לציין את עברו הפלילי הכולל עבירות רכוש רבות, אלימות ואיומים, אך מדובר בעבר שרובו התיישן ולמעשה העבירות האחרונות בוצעו בשנת 2003, ולא נגזר על הנאשם מאסר בפועל.

24. **שיקולים לקולא:** הנאשם הודה בהחזקת הסמים כבר בהזדמנות הראשונה. בתום הליך הוכחות זוכה מהעבירה של החזקת סמים שלא לשימוש עצמי שיוחסה לו בכתב האישום. הנאשם הורשע בעבירת החזקת סמים לשימוש עצמי והספקת סם לאחר, לאחר שאשמו נתגלה מעדותו.

הבאתי בכלל חשבון כי העבירות בוצעו בשנת 2008, כתב האישום הוגש במרץ 2010. הגם שהשיהוי בהליך אינו רובץ לפתחו הבלעדי של אף אחד מן הצדדים, יש לתת את הדעת לכך שחלפו שנים רבות ממועד ביצוע העבירות. לא נודע על פתיחת תיקים נוספים בעניינו של הנאשם, מאז ביצוע העבירות נשוא כתב האישום

הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן, לקח אחריות על מעשיו, הביע צער וחרטה, ופעל לשקם את אורחות חייו בכוחות עצמו וחדל מצריכת סמים, כפי שהעידו על כך הבדיקות שנערכו לו במסגרת שירות המבחן. בעניין זה, הבאתי בכלל חשבון כי הסיבות הרפואיות שהביאו את הנאשם לצריכת הסמים.

25. מכל המקובץ, בהביאי בכלל חשבון את שיקולי הגמול, השיקום וההרתעה, ביחס לנאשם בנסיבותיו - הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו והוקעתם הנדרשת, הצורך בהמחשת חומרת מעשיו, הרתעתו והרתעת עבריינים כמותו, לצד צרכי שיקומו, הרי שבגדר תפירת חליפתו העונשית, סבורני כי יש להטיל על הנאשם ענישה מוחשית שתרוצה בדרך של עבודות שירות לצד ענישה מותנית ומרתיעה ופסילת רישיון נהיגה מותנית. בדרך זו יינתן ביטוי למכלול שיקולי הגמול, ההרתעה והשיקום. סוג עונש זה תואם את עניינם של נאשמים אשר ראוי לצמצם בעבורם את נזקי המאסר הממשי, אגב הליך הענישה, תוך בחינת שיקומם והעמדת תרומה מטעמם לחברה שנפגעה ממעשיהם. הכול, כשראוי לילך כברת דרך מסוימת לקראתם בענישתם.

אני ער להמלצות שירות המבחן להסתפק בצו שירות לתועלת הציבור ומאסר מותנה ארוך ומרתיע. ברם, סבורני כי המלצה זו אינה משקפת נכונה את האיזון הראוי בין שיקולי הענישה. מעשיו של הנאשם מצדיקים ענישה ממשית יותר. כידוע, ההחלטה בדבר הענישה היא תחת סמכותו הבלעדית של בית המשפט, אשר לפניו מצויה התמונה הכוללת. "מתפקידו של בית המשפט להעריך ולשקול נסיבות רבות ומגוונות, כמו למשל, חומרת העבירה ונפיצותה בציבור, הגנה על שלום הציבור וביטחונו, הרתעת העבריינים ועבריינים בכוח, התגמול שבענישה וכיוצא באלה. שיקולים אלה אינם מתחום שיקוליו של קצין המבחן, ואין הוא אף מוסמך להמליץ לגביהם. השופט, הוא אשר ישים במאזני שיקוליו, כאחד השיקולים החשובים, גם את המלצתו של קצין המבחן. אך בכך לא סגי (ראו: רע"פ 5434/07 **שאדי פריג' נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 9.7.2007); ע"פ 405/06 **מדינת ישראל נ' אחמד חלייחל** (ניתן ביום 8.5.2006)).

אזכיר כי נפסק, לא אחת, כי כאשר עסקין בעבירות סמים יש לתן משקל בכורה לאינטרס הציבורי בהענשת עברייני סמים, וכי נסיבותיו האישיות של הנאשם הינן בעלות משקל משני (ע"פ 5265/95 **מנשה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 23.1.1996)).

העונש המתאים לנאשם

26. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש כדלקמן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 4.5 חודשים. תקופת המאסר תרוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 25.2.2015. הנאשם מזהר כי כל הפרה בתנאי עבודות השירות יכולה ותביא להפקעתן המנהלית ולריצוי העונש במתקן כליאה. הובהר לנאשם כי מקום השמתו לריצוי עבודות השירות הינו ב"עמותת לתת באילת", החל מיום 17.6.2015, בהתאם לחוות דעת הממונה. על הנאשם

להתייצב במועד זה, בשעה 8:00, במשרדי הממונה שליד כלא אשל בבאר שבע.

ב. מאסר מותנה לתקופה של 8 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. מאסר מותנה לתקופה של 5 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על כל עבירת סמים מסוג עוון.

ד. פסילה על תנאימלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת למשך 12 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יעבור על כל עבירת סמים.

27. הסמים יושמדו באחריות המאשימה. יתר המוצגים יושבו/יחלטו/יושמדו לפי שיקול דעת המאשימה.

28. העתק יישלח לשירות המבחן, לממונה על עבודות שירות ולמשרד הרישוי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ט אדר תשע"ה, 10 מרץ 2015, במעמד הצדדים.